04.06.2026 17:30:57
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Ιουνίου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **3103**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 72067

Τροποποίηση των αποφάσεων ίδρυσης και έγκρισης του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3341/1925 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη» (Α' 154), με τον οποίο ιδρύθηκε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως «Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης», όπως μετονομάστηκε σε «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» με το άρθρο 7 του ν. 3108/1954 (Α' 314).

2. Το π.δ. 98/2013 «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος, μεταφορά έδρας τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (Α' 134, διόρθωση σφάλματος Α' 140).

3. Το π.δ. 74/2017 «Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 106).

4. Την υπό στοιχεία 169775/Ζ1/15-12-2020 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Μετονομασία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 5710).

5. Την υπό στοιχεία 131993/Ζ1/16-11-2023 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Μετονομασία της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 6652).

6. Τα άρθρα 75-83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση [Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024] - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες [Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972] και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

7. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

8. Τα άρθρα 16 παρ. 4, 79-89 και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

9. Τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

10. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

11. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8-9-2022 υπουργική απόφαση «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

12. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-2-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β’ 1079).

13. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (υπό στοιχεία Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 “Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις” για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

14. Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 4084/2023), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β’ 5761/2024).

15. Την υπ’ αρ. 26770/24-11-2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Υ.Ο.Δ.Δ. 1287), περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

16. Την υπ’ αρ. 75140/11-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 680) διαπιστωτική πράξη του Ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη του Α.Π.Θ., περί εκλογής του Κυριάκου Αναστασιάδη του Ηρακλή, Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, ως Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

17. Την υπ’ αρ. 77939/23-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 718) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4957/2022.

18. Την υπ’ αρ. 79214/26-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 755) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την αποδοχή παραίτησης της Ελευθερίας Θανούλη του Δημητρίου, Καθηγήτριας του Τμήματος Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών από τη θέση της Αντιπρυτάνεως του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

19. Την υπ’ αρ. 79632/27-6-2025 (Β’ 3336) απόφαση του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί καθορισμού των τομέων ευθύνης των Αντιπρυτάνεων και των αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 3 του άρθρου 12) και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη, από τους Αντιπρυτάνεις, όταν απουσιάζει ή κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 2 του άρθρου 15).

20. Την υπ’ αρ. 300/1-9-2025 (ΑΔΑ: 624146Ψ8ΧΒ-2ΚΥ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί συγκρότησης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 και την υπ’ αρ. 7250/23-9-2025 (ΑΔΑ: 91ΞΗ46Ψ8ΧΒ-5ΨΑ) Διαπιστωτική Πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

21. Την υπ’ αρ. 10843/8-10-2024 (ΑΔΑ: 6ΤΥ346Ψ8ΧΒ-ΗΩΞ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τις υπ’ αρ.: α) 85057/18-7-2025 (ΑΔΑ: Ψ9ΚΔ46Ψ8ΧΒ-50Λ) και β) 23083/11-11-2025 (ΑΔΑ: ΨΚ7446Ψ8ΧΒ-01Β) αποφάσεις της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. περί ανασυγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

22. Την υπ’ αρ. 29308/10-7-2018 απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 3606) σχετικά με την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

23. Την υπ’ αρ. 21643/26-3-2019 απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 1143), όπως τροποποιήθηκε με την υπ’ αρ. 1229/14-9-2020 απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 4160) σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκη.

24. Την εισήγηση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής (υπ’ αρ. 279/29-10-2024 συνεδρίαση) της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. σχετικά με την τροποποίηση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)» με συνημμένα σε αυτή τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, τον αναλυτικό προϋπολογισμό και την έκθεση ανάλυσης των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τα οποία αποτελούν διακριτά Παραρτήματα της παρούσας απόφασης και εξαιρούνται της δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

25. Την υπ’ αρ. 51045/4-3-2026 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. (υπ’ αρ. 10/26-2-2026 συνεδρίαση) σχετικά με την τροποποίηση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)».

26. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

27. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Α. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, της υπ’ αρ. 29308/10-7-2018 (Β’ 3606) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, ως εξής:

Άρθρο 1
Γενικές διατάξεις

Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργανώνει και εξακολουθεί να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Άρθρο 2
Γνωστικό Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι το Αστικό, το Αστικό Δικονομικό και το Εργατικό Δίκαιο.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας και η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στους τομείς του Αστικού, του Αστικού Δικονομικού και του Εργατικού Δικαίου, καθώς και η κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου, με έμφαση στη σύνδεση θεωρίας και πράξης και στις νεότερες εξελίξεις στους τομείς αυτούς σε διεθνές και ενωσιακό επίπεδο. Ειδικότερα, το Π.Μ.Σ. έχει ως σκοπό να παρέχει συστηματικές γνώσεις εξειδίκευσης στο Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο, ώστε οι κάτοχοι του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών να καθίστανται ικανοί για αυτοδύναμη έρευνα και πρακτική ενασχόληση στο πεδίο των επιστημονικών, ερευνητικών κι επαγγελματικών τους ενδιαφερόντων. Κυρίως όμως η επιλογή του συγκεκριμένου προγράμματος παρέχει την ευκαιρία της επιστημονικής εμβάθυνσης σε σύγχρονα προβλήματα του αστικού, αστικού δικονομικού και εργατικού δικαίου και παράλληλα εμπλουτίζει τις γνώσεις με σημαντικά ζητήματα της θεωρητικής και δογματικής έρευνας και της νομολογιακής πράξης.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Πρόγραμμα είναι:

Με τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. οι φοιτητές αναμένεται να:

α) Έχουν εξειδικευμένες γνώσεις στα επιμέρους επιστημονικά πεδία του Αστικού Δικαίου, του Αστικού Δικονομικού Δικαίου και του Εργατικού Δικαίου και να είναι σε θέση να διεξάγουν αυτοδύναμα έρευνα σ’ αυτά, διαθέτοντας κριτική επίγνωση των οικείων νομικών προβλημάτων,

β) κατανοούν το περιεχόμενο και τον τρόπο ερμηνείας και πρακτικής εφαρμογής των βασικών νομοθετημάτων, αρχών και θεσμών της ελληνικής και διεθνούς, ιδίως ευρωπαϊκής, έννομης τάξης, τις κρατούσες, καθώς και τις βασικές αποκλίνουσες θέσεις της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων και των δικαστηρίων της Ε.Ε. στα βασικά ζητήματα των τομέων εξειδίκευσης του Π.Μ.Σ., την ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική σημασία των δικαιικών φαινομένων, την επιστημονική μεθοδολογία της θεμελίωσης νομικών επιχειρημάτων και της τεκμηρίωσης θέσεων επί αμφισβητούμενων νομικών ζητημάτων,

γ) αντιλαμβάνονται κριτικά τον επιστημονικό διάλογο που αναπτύσσεται προς υποστήριξη ή απόκρουση νομικών θεωριών, θέσεων ή απόψεων, καθώς και τις επιπτώσεις τους στην απονομή της δικαιοσύνης,

δ) εφαρμόζουν στην πράξη τις γνώσεις που απέκτησαν, κατά την άσκηση νομικών επαγγελμάτων, με τρόπο σύμφωνο προς τους ισχύοντες ουσιαστικούς και δικονομικούς κανόνες, διαθέτοντας ικανότητες που θα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση πρακτικών προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου, με επίγνωση και τήρηση των όρων του νόμου, ως υπεύθυνοι διαχειριστές δημοσίων πραγμάτων ή ιδιωτικών επιχειρηματικών ζητημάτων,

ε) παρουσιάζουν και αναπτύσσουν άρτια, σε προφορικό και γραπτό λόγο, νομικές θέσεις και επιχειρήματα, τόσο σε αφηρημένο επίπεδο όσο και ενόψει πραγματικής διαφοράς, όντες σε θέση να αντικρούουν τυχόν αντίθετα - και όχι πάντοτε προβλέψιμα - επιχειρήματα της άλλης πλευράς,

στ) προσαρμόζουν σε πρακτικό επίπεδο τις γνώσεις που απέκτησαν, κάνοντας υπαγωγή συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών σε νομικούς κανόνες και υποδεικνύοντας μια ουσιαστικά θεμελιωμένη και δικονομικά παραδεκτή πρόταση νομικής αντιμετώπισης περιστατικών και διαφορών σύνθετης πλοκής,

ζ) συμμετέχουν στον επιστημονικό διάλογο που αναπτύσσεται προς υποστήριξη ή απόκρουση νομικών θεωριών, θέσεων ή απόψεων, κάνοντας χρήση μεθοδολογικά άρτιων και δογματικά θεμελιωμένων νομικών επιχειρημάτων.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)» έχει τις εξής ειδικεύσεις:

Α) Αστικό Δίκαιο (Civil Law).

Β) Αστικό Δικονομικό Δίκαιο (Civil Procedural Law).

Γ) Εργατικό Δίκαιο (Labour Law).

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών αυτών των ειδικεύσεων, το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο:

Α. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» στην ειδίκευση: Αστικό Δίκαιο.

Β. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» στην ειδίκευση: Αστικό Δικονομικό Δίκαιο.

Γ. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» στην ειδίκευση: Εργατικό Δίκαιο.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α’ 254).

Άρθρο 4
Χρονική Διάρκεια Σπουδών -Λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ’ ελάχιστο στα τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.

Η φοίτηση στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει έως και το ακαδημαϊκό έτος 2030-2031, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 5
Κατηγορίες Υποψηφίων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Νομικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή Τμημάτων Νομικής αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Άρθρο 6
Αριθμός και Κριτήρια Επιλογής Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων κατ’ έτος ορίζεται κατ’ ανώτατο όριο σε τριάντα (30) μεταπτυχιακούς φοιτητές, με ανώτατο αριθμό δέκα (10) εισακτέων ανά ειδίκευση. Ο κατώτατος αριθμός εισακτέων ανά ειδίκευση ορίζεται σε δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές και συνολικά για το Π.Μ.Σ. σε έξι (6) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Κατ’ εξαίρεση, εφόσον σε κάποια ειδίκευση δεν συμπληρώνεται ο ανώτατος αριθμός των (10) εισακτέων, ο αριθμός των εισακτέων στις λοιπές ειδικεύσεις μπορεί να υπερβαίνει τους δέκα (10) μεταπτυχιακούς φοιτητές, μέχρι τη συμπλήρωση του συνολικού ανώτατου αριθμού των τριάντα (30) εισακτέων. Η κατανομή στις λοιπές ειδικεύσεις γίνεται σύμφωνα με τη σειρά κατάταξης των υποψηφίων στον ενιαίο πίνακα επιτυχόντων, ανάλογα με την ειδίκευση στην οποία αντιστοιχεί ο υποψήφιος που προηγείται στον πίνακα.

Η εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. γίνεται με εισαγωγικές εξετάσεις, μετά από προκήρυξη, που πραγματοποιείται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

Η προκήρυξη προσδιορίζει:

α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.

β) Τα δικαιολογητικά και την προθεσμία υποβολής τους.

γ) Τον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών.

δ) Τον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων.

ε) Τον αριθμό και την ύλη των εξεταστέων μαθημάτων.

στ) Τις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων.

ζ) Τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων.

η) Τον αριθμό των εισακτέων.

Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή:

α) Αίτηση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού Πανεπιστημίου. Στην περίπτωση πτυχιούχων Πανεπιστημίων της αλλοδαπής η αναγνώριση τίτλων σπουδών για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. γίνεται κατά τον αναφερόμενο στην παρ. 2 του άρθρου 4 του οικείου Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. τρόπο.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

ε) Πιστοποιητικό γνώσης αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας επιπέδου Β2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Σε περίπτωση γνώσης δεύτερης ξένης γλώσσας από τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο, υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας επιπέδου Β2 από σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου πανεπιστημιακού Τμήματος.

Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε δύο (2) μαθήματα. Για την ειδίκευση «Αστικό Δίκαιο» οι υποψήφιοι εξετάζονται στο Αστικό Δίκαιο και στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο. Για την ειδίκευση «Αστικό Δικονομικό Δίκαιο» οι υποψήφιοι εξετάζονται στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο και στο Αστικό Δίκαιο. Για την ειδίκευση «Εργατικό Δίκαιο» οι υποψήφιοι εξετάζονται στο Εργατικό Δίκαιο (Ατομικό και Συλλογικό) και κατ’ επιλογή τους στο Αστικό Δίκαιο ή στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο. Τα εξεταζόμενα μαθήματα ανά ειδίκευση είναι δυνατόν να τροποποιούνται με εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος και απόφασης Συγκλήτου με σχετική δημοσίευση στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) που λαμβάνεται πριν τη δημοσίευση της προκήρυξης των εξετάσεων.

Άρθρο 7
Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος ορίζει κατ’ έτος, το αργότερο εντός του Μαΐου, Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτιζόμενη από τα μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται ως εξεταστές των μαθημάτων. Ως εξεταστές για τη βαθμολόγηση των γραπτών των υποψηφίων ορίζονται δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. ανά εξεταζόμενο μάθημα, καθώς και ένας (1) ως αναπληρωματικός των κύριων εξεταστών. Εξεταστές ορίζονται μέλη Δ.Ε.Π. μεταξύ των διδασκόντων του εξεταζόμενου μαθήματος και, εάν τούτο δεν είναι εφικτό, μεταξύ των διδασκόντων συναφών μαθημάτων.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και την προκήρυξη.

Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, με καλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων και η βαθμολόγηση των γραπτών ολοκληρώνεται κατά το δυνατόν το αργότερο ως το τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του ίδιου μήνα.

Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Π.Μ.Σ., όταν το άθροισμα των βαθμών των δυο (2) εξεταστών σε καθένα από τα δύο (2) εξετασθέντα μαθήματα είναι τουλάχιστον δώδεκα (12). Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν ως δέκα (0-10).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποκάλυψη των ονομάτων ενώπιον της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων. Κριτήρια αξιολόγησης για την κατάταξη των επιτυχόντων είναι:

α) Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέν μάθημα, με βαθμολογική κλίμακα δώδεκα ως είκοσι (12-20), με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 και μέγιστη βαθμολογία για κάθε μάθημα τα επτά (7) μόρια (20 Χ 0,35=7).

β) Ο βαθμός πτυχίου, με βαθμολογική κλίμακα πέντε ως δέκα (5-10), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία τα πέντε (5) μόρια (10 Χ 0,5=5).

γ) Η πιστοποιημένη άριστη γνώση σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2) δύο (2) ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), με βαθμολογία ένα (1) μόριο.

Για την τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη ο ακέραιος αριθμός και τα τρία πρώτα δεκαδικά ψηφία. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θεωρούνται όλοι οι ισοβαθμούντες υποψήφιοι ως επιτυχόντες, εφόσον δεν υπερβαίνουν τους τριάντα (30). Σε περίπτωση που συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός φοιτητών, μεταξύ των ισοβαθμούντων προκρίνεται αυτός που επέτυχε τη μεγαλύτερη επίδοση στις εισαγωγικές εξετάσεις, σύμφωνα με την περ. α’ της προηγούμενης

παραγράφου. Σε περίπτωση ισοβαθμίας κατόπιν εφαρμογής του κριτηρίου αυτού, προκρίνεται ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου, και στην περίπτωση εκ νέου ισοβαθμίας, προκρίνεται ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο μέσο όρο της βαθμολογίας των προπτυχιακών μαθημάτων του Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου. Αν και πάλι προκύπτει ισοβαθμία, διενεργείται κλήρωση σε τόπο και χρόνο που ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης και γνωστοποιείται στους ενδιαφερομένους.

Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

Οι εγγραφές των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Η χρονική διάρκεια των εγγραφών είναι δέκα (10) ημέρες. Σε περίπτωση μη εγγραφής εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, η παράλειψη αυτή λαμβάνεται ως άρνηση αποδοχής της θέσης κι αυτή καλύπτεται με τον αμέσως επόμενο επιτυχόντα. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή είναι: α) φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας και β) μία (1) φωτογραφία, εκτός αν κριθούν απαραίτητα και περαιτέρω δικαιολογητικά μετά από απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

Μαζί με τα ανωτέρω δικαιολογητικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν κατά το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται και αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου, για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Άρθρο 8
Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, εκ των οποίων το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση και τη συγγραφή της Μ.Δ.Ε.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.

Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, οι οποίοι αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης για ορισμένες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Τέτοιοι λόγοι μπορούν να είναι ενδεικτικά η ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, η στράτευση και οι λόγοι ανωτέρας βίας.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, για λόγους ανώτερης βίας ή άλλους ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, η ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή αναστέλλεται. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου Π.Μ.Σ. ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης αίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή, η οποία υποβάλλεται πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, και επί της οποίας αποφαίνεται η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Η παράταση, η οποία μπορεί να αφορά στην ολοκλήρωση των σπουδών ή την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν υποχρέωση:

α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Για την επιτυχή παρακολούθηση κάθε μαθήματος, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας του. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να παρακολουθήσουν εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας όλων των μαθημάτων του εξαμήνου. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να επαναλάβουν το εξάμηνο. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης, η οποία πάντως δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα (4) εξάμηνα συνολικά.

β) Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία τη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων διοίκησης του Π.Μ.Σ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ζ) Οι υπότροφοι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, να προσφέρουν τις υπηρεσίες που τους ανατίθενται στα μαθήματα, στις επιτηρήσεις των εξετάσεων, στα Εργαστήρια και στην έρευνα για το Π.Μ.Σ.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9
Δικαίωμα Δωρεάν Φοίτησης-Υποτροφίες

Μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος είναι η κατοχή πτυχίου ή διπλώματος πρώτου κύκλου που αντιστοιχεί στον βαθμό ίσου ή ανώτερου του επτάμισι (7,5/10). Ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά έτος.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το παρόν πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο φοιτητής του Π.Μ.Σ. που πληροί την προϋπόθεση της παρ. 1, εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α’ 167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

β) Ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του.

γ) Ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος στην περ. α) υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος.

Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών.

Εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας του, το Π.Μ.Σ. χορηγεί μία (1) υποτροφία στον πρώτο στη σειρά κατάταξης φοιτητή του κατά την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. Η υποτροφία έχει τη μορφή της απαλλαγής από την καταβολή όλων των τελών φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10
Πρόγραμμα Σπουδών

Α. ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Στα Α’ και Β’ εξάμηνα γίνεται διδασκαλία και στο Γ’ εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά μάθημα είναι είκοσι πέντε (25). Αν σε κάποιο μάθημα εμφανιστεί μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών, η επιλογή γίνεται με κριτήρια: α) αν εξετάστηκαν στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις και β) τον βαθμό εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. Αν είναι αναγκαίο, η εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου εξειδικεύεται με απόφαση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με τη μέθοδο του μεικτού συστήματος εκπαίδευσης, με διά ζώσης διδασκαλία ποσοστού τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) και εξ αποστάσεως σύγχρονη εκπαίδευση ποσοστού έως και ενενήντα τοις εκατό (90%).

Όλα τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. μπορεί να πραγματοποιούνται με τη χρήση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εφόσον από τη φύση τους δεν εμπεριέχουν εργαστηριακή άσκηση για τη διεξαγωγή της οποίας απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε μάθημα διδάσκεται τρεις (3) ώρες ανά εβδομάδα. Κάθε μονάδα ECTS αντιστοιχεί σε είκοσι πέντε (25) ώρες φόρτου εργασίας.

Η δομή του Προγράμματος μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος και απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Εξάμηνο	Μαθήματα	Ώρες/ECTS/ ανά μάθημα	Ώρες Εξαμήνου	ECTS
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα	156	30
	Δύο (2) μαθήματα επιλογής (1+1) από κάθε μία από τις άλλες δύο (2) ειδικεύσεις	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα		
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα	78	15
	Δύο (2) μαθήματα επιλογής (1+1) από τις δύο (2) άλλες ειδικεύσεις	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα	78	15
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία			30
Σύνολο				90

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι ενενήντα (90). Το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση «Αστικό Δίκαιο»					
Α΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Αστικό Δίκαιο των Προσώπων	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ειδικά Ζητήματα Αστικής Ευθύνης	Υ	Έως 90%	7,5	3

Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της αναιρετικής δίκης κατά τον ΚΠολΔ -Ζητήματα των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας και την εκούσια δικαιοδοσία κατά τον ΚΠολΔ	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ατομικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Β΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ζητήματα από το σύγχρονο δίκαιο των συναλλαγών	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Δίκαιο των Περιουσιακών Σχέσεων	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δικονομικό δίκαιο σε ιδιωτικές διαφορές με στοιχεία αλλοδαπότητας	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30

Γ΄ Εξάμηνο					
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο ECTS					30
Ειδίκευση «Αστικό Δικονομικό Δίκαιο»					
Α΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ζητήματα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της αναιρετικής δίκης κατά τον ΚΠολΔ -Ζητήματα των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας και την εκούσια δικαιοδοσία κατά τον ΚΠολΔ	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Αστικό Δίκαιο των Προσώπων	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ειδικά Ζητήματα Αστικής Ευθύνης	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ατομικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Β΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δικονομικό δίκαιο σε ιδιωτικές διαφορές με στοιχεία αλλοδαπότητας	Υ	Έως 90%	7,5	3

Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το σύγχρονο δίκαιο των συναλλαγών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Δίκαιο των περιουσιακών σχέσεων	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Γ΄ Εξάμηνο					
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο ECTS					30
Ειδίκευση «Εργατικό Δίκαιο»					
Α΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ατομικό Εργατικό Δίκαιο	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Αστικό Δίκαιο των Προσώπων	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ειδικά Ζητήματα Αστικής Ευθύνης	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της αναιρετικής δίκης κατά τον ΚΠολΔ -Ζητήματα των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας και την εκούσια δικαιοδοσία κατά τον ΚΠολΔ	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30

Β΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το σύγχρονο δίκαιο των συναλλαγών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Δίκαιο των Περιουσιακών Σχέσεων	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δικονομικό δίκαιο σε ιδιωτικές διαφορές με στοιχεία αλλοδαπότητας	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Γ΄ Εξάμηνο					
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο ECTS					30

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Α’ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ: Εξετάζονται ζητήματα της ικανότητας δικαίου, με άξονες το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και τις εξελίξεις σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Ιδίως εξετάζονται οι ειδικές προβληματικές της νομικής προσωπικότητας ή των ενώσεων προσώπων (π.χ. κοινοπραξία κ.ά.), της προστασίας της προσωπικότητας, ζητήματα από το δίκαιο των νομικών προσώπων (σύσταση, νομική προσωπικότητα, όργανα, λειτουργία, δικαιοπρακτική δέσμευση, ευθύνη, λύση, εκκαθάριση κ.λπ.) και ζητήματα από το δίκαιο των φυσικών προσώπων (γενική και ειδική δικαιοπρακτική ικανότητα, εκφάνσεις και ζητήματα της προσωπικής κατάστασης, έννομη κατάσταση κυοφορούμενου, έναρξη και τέλος του φυσικού προσώπου, ταυτότητα φύλου) και από το οικογενειακό δίκαιο (προσωπικές, περιουσιακές και μικτές σχέσεις των συζύγων, διαζύγιο, συγγένεια, σχέσεις γονέων και παιδιών, διατροφή, επιτροπεία και δικαστική συμπαράσταση, σύμφωνο συμβίωσης, ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και ίδρυση της συγγένειας, υιοθεσία, εναλλακτικά οικογενειακά σχήματα, ευρωπαϊκό οικογενειακό δίκαιο, οικογενειακό δίκαιο και νομολογία του Δικαστηρίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κ.ά.).

2. ΕΙΔΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ: Εξετάζονται ζητήματα από το δίκαιο της αστικής ευθύνης, με άξονες το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και τις εξελίξεις σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Ενδεικτικά, η ύλη του μαθήματος καλύπτει την ευθύνη από τις διαπραγματεύσεις, τη συμβατική ευθύνη, την αδικοπρακτική ευθύνη,

συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης από διακινδύνευση, καθώς και την ευθύνη από αδικαιολόγητο πλουτισμό. Επίσης, εμβαθύνει σε ειδικά ζητήματα της ευθύνης προς αποζημίωση (αιτιώδης σύνδεσμος, ευθύνη περισσότερων προσώπων, περισσότεροι ζημιωθέντες, περιεχόμενο της αποζημίωσης, πρόστηση κ.ά.) και ανώμαλης εξέλιξης της ενοχής (είτε στις επώνυμες συμβάσεις λ.χ. στην πώληση ή στη σύμβαση έργου κ.ά., είτε στις μη ρυθμισμένες μορφές συμβάσεων) και σε ειδικές περιπτώσεις ευθύνης που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, όπως η ευθύνη του παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων, η ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες, η ιατρική ευθύνη, η ευθύνη του ξενοδόχου, του αερομεταφορέα, του διοργανωτή ταξιδίων κ.ά.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β’ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ: Περιλαμβάνει αναπτύξεις ζητημάτων από τις ακόλουθες ενδεικτικές θεματικές, με άξονες το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και τις εξελίξεις σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο): ενοχικές σχέσεις (δωρεά, πώληση, μίσθωση, σύμβαση έργου, κοινωνία, διοίκηση αλλοτρίων, εντολή, εγγύηση, αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους, συμβιβασμός κ.ά.), σύγχρονες μορφές συμβάσεων (χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, δικαιόχρηση, χρονομεριστική ιδιοκτησία, ανταποδοτική χορηγία, πιστωτική κάρτα κ.ά.), αστικού δικαίου ζητήματα των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, ζητήματα συρροής αξιώσεων, εκφάνσεις και όρια της συμβατικής ελευθερίας, αστικού δικαίου ζητήματα προστασίας των καταναλωτών (γενικοί όροι συναλλαγών, συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, συμβάσεις από απόσταση, εξυπηρέτηση μετά την πώληση, συναλλαγές μέσω διαδικτύου, προστασία προσωπικών δεδομένων, προστασία του επενδυτή, του τουρίστα/ταξιδιώτη/επιβάτη κ.ά.).

4. ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: Το μάθημα περιλαμβάνει τα θεμέλια του περιουσιακού δικαίου (με βάση την εθνική έννομη τάξη, λαμβανομένου υπόψη του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των εξελίξεων σε ενωσιακό επίπεδο), όπως ιδίως η διδασκαλία περί δικαιώματος, και τη διαμόρφωση των περιουσιακών σχέσεων των δικαιικών υποκειμένων, αφενός μεταξύ τους, μέσω κυρίως ενοχικών σχέσεων, αφετέρου σε σχέση με τα περιουσιακά αγαθά καθ’ αυτά, κυρίως μέσω απόλυτων εξουσιαστικών δικαιωμάτων, όπως τα εμπράγματα δικαιώματα ή τα αντίστοιχα (απόλυτα) και τα συναφή περιουσιακά δικαιώματα επί των προϊόντων της διάνοιας. Περιλαμβάνει επίσης παρουσίαση της δυνατότητας των δικαιικών υποκειμένων να διαμορφώνουν αυτόνομα τις περιουσιακές τους σχέσεις μέσω δικαιοπραξιών, μονομερών, π.χ. διαθήκη, αλλά και συμβάσεων (λ.χ. πώληση, δωρεά). Επίσης, γίνεται εμβάθυνση σε ειδικότερα θέματα του περιουσιακού δικαίου, όπως στις εμπράγματες σχέσεις (εμπράγματα δικαιώματα, νομή, κατοχή, ειδικές μορφές κυριότητας κ.λπ.), στην εμπράγματη ή προσωπική εξασφάλιση ενοχών και τα συναφή προβλήματα και στο δίκαιο του Κτηματολογίου, καθώς και στο κληρονομικό δίκαιο (π.χ. περιεχόμενο και ερμηνεία διαθήκης, μορφές διαδοχής, ζητήματα κληρονομίας, καταπίστευμα, κληροδοσίες, τρόποι, ικανότητα σύνταξης και ανάκλησης διαθήκης, ικανότητα σύμπραξης σε κατάρτιση διαθήκης, αποποίηση, αναξιότητα, σχολάζουσα κληρονομία, εκτελεστής διαθήκης κ.λπ.).

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Α’ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠΟΛΔ - ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ: Η θεματική αυτή ενότητα περιλαμβάνει το σύνολο της διαγνωστικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων (τακτική και ειδικές διαδικασίες), καθώς και τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών. Η συγκεκριμένη θεματική έχει καταρχήν ως σκοπό την εμβάθυνση στους δογματικά και πρακτικά σπουδαιότερους θεσμούς του γενικού μέρους της πολιτικής δικονομίας, του δικαίου αποδείξεως και όλων των ενδίκων μέσων, τακτικών και έκτακτων, το θεωρητικό υπόβαθρο των οποίων έχει διδαχθεί και σε προπτυχιακό επίπεδο. Το κύριο βάρος προσδίδεται εδώ στην έρευνα και την αξιολόγηση της πλούσιας νομολογίας που έχει διαπλασθεί στους τομείς αυτούς της διαγνωστικής δίκης και στη δυνατότητα να αξιοποιηθούν οι περί του δόγματος της πολιτικής δικονομίας γνώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών σε πρακτικό επίπεδο. Στην ίδια θεματική εξετάζονται σε βάθος και οι νομοθετικά ρυθμισμένοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών, όπως η διαιτησία, η εξώδικη επίλυση της διαφοράς και ο θεσμός της διαμεσολάβησης.

2. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠΟΛΔ: Η συνταγματική κάλυψη της αξίωσης παροχής έννομης προστασίας καταλαμβάνει τις επιμέρους μορφές της, δηλαδή την αξίωση προς έκδοση δικαστικής απόφασης επί της ουσίας, την αξίωση προς αναγκαστική εκτέλεση και την αξίωση προς έκδοση δικαστικής απόφασης που διατάσσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Η τελευταία έκφανση της δικαστικής προστασίας, λόγω και της δημοφιλίας της, δεν μπορούσε

παρά να τεθεί στο επίκεντρο ενδιαφέροντος αυτής της θεματικής, αφού ως γνωστόν βασική αποστολή της προσωρινής δικαστικής προστασίας, είναι η λήψη μέτρων, επώνυμων, ή ρυθμιστικών (βλ. ΚΠολΔ 731 επ.) μέχρι την έκδοση οριστικής ή και τελεσίδικης αποφάσεως. Αναλύονται τόσο οι γενικές διατάξεις, όσο και τα ειδικά ασφαλιστικά μέτρα. Στην ίδια θεματική εντάσσεται και η εκούσια δικαιοδοσία, την οποία ο δικονομικός νομοθέτης προκρίνει ως αποτελεσματικότερη και καταλληλότερη για την εκδίκαση μιας σειράς υποθέσεων, μερικές φορές και διαφορών, ιδίως επειδή αποδεικνύεται ταχύτερη, ελαστικότερη και λιγότερη δαπανηρή εν συγκρίσει με την αμφισβητούμενη. Εξετάζονται οι γενικές αρχές της εκούσιας δικαιοδοσίας, καθώς κατ’ ιδίαν διατάξεις του ΚΠολΔ και ειδικών νόμων.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β’ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ: Κατά το στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης εκδηλώνεται, με ένταση η σύγκρουση συμφερόντων και τίθενται σε δοκιμασία θεμελιώδεις αρχές του συνταγματικού, του αστικού και του αστικού δικονομικού δικαίου. Αντικείμενο της θεματικής ενότητας είναι η εμβάθυνση σε κρίσιμα ζητήματα του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου. Η αναμόρφωση του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης και η πρακτική λειτουργία του «στην πραγμάτωση του διαγνωσθέντος ή διασφαλισθέντος δικαίου», επιβάλλει όχι μόνο τη θεωρητική του προσέγγιση, αλλά και την ενασχόληση με επίκαιρα θέματα μεγάλης πρακτικής αξίας, όπως λ.χ. το νέο δίκαιο της ανακοπής κατά των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, το νεοσύστατο θεσμό των πολλαπλών κατασχέσεων, τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, το ισχύον σύστημα των προνομίων κ.λπ. Απαραίτητο εργαλείο για τη διείσδυση στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης αποτελεί η επεξεργασία της νομολογίας. Η ενασχόληση με την αναγκαστική εκτέλεση επιτρέπει στους νέους νομικούς να εξοικειωθούν με τη δικαστηριακή εφαρμογή της, αξιοποιώντας, έτσι, την εμπειρία που θα αποκομίσουν τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

4. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΤΗΤΑΣ: Στην προκείμενη θεματική ενότητα περιλαμβάνονται ζητήματα διεθνούς δικονομικού δικαίου που αφορούν το σύνολο της παροχής έννομης προστασίας επί διαφορών ιδιωτικού δικαίου με στοιχεία αλλοδαπότητας ή διακρατικού χαρακτήρα, από τη δια- γνωστική διαδικασία για την παροχή οριστικής έννομης προστασίας και τις δίκες ασφαλιστικών μέτρων, μέχρι και το στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, σε συνδυασμό και με τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης ιδιωτικών διαφορών με στοιχεία διεθνούς ή διασυνοριακού χαρακτήρα. Ενδεικτικά, εξετάζονται ζητήματα διεθνούς δικαιοδοσίας ημεδαπών και αλλοδαπών δικαστηρίων, επιδόσεων μεταξύ προσώπων που κατοικούν σε διαφορετικές χώρες, αναγνώρισης και εκτέλεσης δικαστικών, διαιτητικών αποφάσεων και άλλων εκτελεστών τίτλων. Η έρευνα διεξάγεται με βάση διεθνείς συμβάσεις που ισχύουν στην Ελλάδα και με βάση το ισχύον ευρωπαϊκό δίκαιο, αντίστοιχα, σε σύγκριση και προς τις διεθνούς δικονομικού δικαίου διατάξεις του ΚΠολΔ, ενώ αξιοποιείται η νομολογία τόσο των ελληνικών δικαστηρίων όσο και, κυρίως, του ΔΕΚ/ΔΕΕ. Σκοπός της έρευνας είναι η αντιμετώπιση των ερμηνευτικών ζητημάτων που ανακύπτουν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας, αλλά και η ανάδειξη μιας ευρύτερης «διεθνούς δικονομικής θεωρίας ή σκέψης» και «δογματικής βάσης», η οποία επηρεάζει βαθμιαία και την εθνική έννομη τάξη και πρακτική, αλλά και την εγχώρια νομική σκέψη, προωθώντας παράλληλα την επιστημονική έρευνα και παραγωγή προς νέες κατευθύνσεις και νέα πεδία.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Α’ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι: α) ζητήματα τα οποία έχουν ήδη διδαχθεί στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών και χρήζουν περισσότερης εμβάθυνσης, όπως η καταγγελία της σύμβασης εργασίας, οι ελαττωματικές συμβάσεις εργασίας, ο χρόνος εργασίας, η άδεια, τα εργατικά ατυχήματα και η νομική μεταχείριση των μισθολογικών απαιτήσεων των εργαζομένων και β) σύγχρονα ζητήματα που απασχολούν το εργατικό δίκαιο, που είναι οι νέες μορφές της απασχόλησης, όπως η εθελοντική εργασία.

2. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι το δίκαιο των συλλογικών διαφορών εργασίας και η σχέση τους με το Σύνταγμα. Το περιεχόμενο και η ερμηνεία των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Η ισχύς ιδιαίτερων αρχών που έχουν διαμορφωθεί, όπως η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Οι κανονισμοί εργασίας και η σχέση τους με τις άλλες πηγές του εργατικού δικαίου, όπως με τον νόμο και το Σύνταγμα. Ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος της απεργίας και η νομολογιακή του αντιμετώπιση.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β’ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο δίκαιο της κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικότερα, στις εισηγήσεις που θα παρουσιαστούν περιλαμβάνονται: η αρχιτεκτονική του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, η συνταγματική κατοχύρωση, η εφαρμογή του Π.Π.Π. της ΕΣΔΑ οι κοινωνικοασφαλιστικές παροχές, η αρχή της ισότητας, η ισότητα φύλων, οι κοινοτικές διαστάσεις, ο Κανονισμός 883/2004, ΕΦΚΑ, οι γενικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης, οι ασφαλιστικές εισφορές, ο χρόνος ασφάλισης, η διαδοχική ασφάλιση, οι συντάξεις γήρατος, αναπηρίας, επιζώντων, το νέο σύστημα υπολογισμού των συντάξεων, το εργατικό ατύχημα και οι επαγγελματικές ασθένειες, η επικουρική ασφάλιση, το εφάπαξ βοήθημα, τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι ρυθμίσεις του πρωτογενούς και δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου που έχουν ιδιαίτερα σημασία για τις εργασιακές σχέσεις και η επίδρασή τους στο εθνικό δίκαιο. Δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό εργατικό δίκαιο διαμορφώνεται κυρίως μέσα από οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ύλη του μαθήματος ανήκει η παρουσίαση και η ανάλυση όλων των οδηγιών που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις. Επίσης, εξετάζονται και οι εθνικές ρυθμίσεις στον βαθμό που θέτουν ζητήματα συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο. Με βάση το αντικείμενο των οδηγιών, η ύλη του μαθήματος διαρθρώνεται ως εξής: α) Η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η προστασία έναντι των διακρίσεων στο εργατικό δίκαιο, β) Ευέλικτες μορφές απασχόλησης, γ) Προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, δ) Ομαδικές απολύσεις, ε) Συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου - Απαγόρευση διακρίσεων και προστασία από την καταχρηστική προσφυγή στη σύναψη διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου, στ) Χρόνος εργασίας και χρόνος ανάπαυσης, ζ) Άδεια αναψυχής, η) Απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, θ) Προστασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων και ι) Ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Τα μαθήματα επιλογής για κάθε ειδίκευση είναι τα υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων δύο (2) ειδικεύσεων.

Γ. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Μ.Δ.Ε.)

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία εκπόνησης (συγγραφής) της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας, εφόσον έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του α’ και του β’ εξαμήνου του Π.Μ.Σ.

Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης, καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και την επιστημονική της επάρκεια και τεκμηρίωση.

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος ορίζει τον επιβλέποντα και την τριμελή επιτροπή για την επίβλεψη και αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Στην Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μετέχει και ο επιβλέπων. Τα υπόλοιπα δύο (2) μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Δικαίωμα επίβλεψης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 παρ. 3 του ν. 4957/2022.

Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραιτήτως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι’ αυτή χρόνου, δηλαδή σε ένα (1) εξάμηνο.

Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών πραγματοποιούνται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Σ.Ε., το αργότερο εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεσή τους. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για την παρουσίαση των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας παρουσίασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή διαβιβάζει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το Πρακτικό εξέτασης του μεταπτυχιακού φοιτητή και τον βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10). Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Α.Π.Θ.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11
Τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Η διδακτική δραστηριότητα περιλαμβάνει τον καθορισμό του περιεχομένου του μαθήματος στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, βιβλιογραφία, σημειώσεις και τρόπο αξιολόγησης.

Το Π.Μ.Σ. χρησιμοποιεί μικτό σύστημα διδασκαλίας. Τα μαθήματα πραγματοποιούνται διά φυσικής παρουσίας [σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%)] και με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης [έως ενενήντα τοις εκατό (90%)].

Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Το όριο απουσιών που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι μέχρι το 1/5 σε κάθε μάθημα.

Άρθρο 12
Έλεγχος γνώσεων

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών διενεργείται αποκλειστικά από το διδάσκον προσωπικό του Π.Μ.Σ. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω. Οι εξετάσεις δύνανται να διενεργηθούν είτε διαδικτυακά είτε με χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών πιστοποιημένων εφαρμογών.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49), Καλώς (6 έως 6,49). Προκειμένου να θεωρηθεί επιτυχής η ολοκλήρωση ενός μαθήματος, θα πρέπει τόσο ο εν λόγω μέσος όρος όσο και ο βαθμός εξετάσεως εκάστου μαθήματος να είναι τουλάχιστον έξι (6).

Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο φοιτητής επανεξετάζεται μία (1) μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο, για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού, όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής μέσα σε διάστημα πέντε (5) ημερών από την ημέρα της εξέτασης.

Εάν ο φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση του Σεπτεμβρίου, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα και να εξεταστεί σε αυτό κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο έχει προγραμματιστεί η διδασκαλία του. Κατά την εν λόγω εξέταση, δικαιούται, με ειδικά αιτιολογημένη αίτησή του, να ζητήσει να μην εξεταστεί από ορισμένο διδάσκοντα του μαθήματος, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων μελών Δ.Ε.Π. του ίδιου ή συναφούς αντικειμένου, που ορίζεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Αν ο φοιτητής αποτύχει στην παραπάνω εξέταση ή δεν εμφανιστεί σε αυτή, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. Συγκεκριμένα:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. =

Βαθμός μαθήματος 1 Χ ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 Χ ECTS μαθήματος 2 + …+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας Χ ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS.

Άρθρο 13
Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ.

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία ασκεί αρμοδιότητες όπως αυτές ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη, ως Πρόεδρο, που είναι αρμόδιος για τα ακαδημαϊκά θέματα και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή και ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος με διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Άρθρο 14
Διδάσκοντες

Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν τα μέλη του Τομέα Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου του Τμήματος Νομικής του Α.Π.Θ. μετά από πρόταση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος. Στη διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν και ομότιμα και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που ανήκαν στον ίδιο Τομέα.

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση της βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 15
Πόροι Προγράμματος-Οικονομική Διαχείριση

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. προέρχονται από:

α) Τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ίδιους πόρους του Α.Π.Θ.,

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, τα οποία ανέρχονται στο ποσό των εννιακοσίων ευρώ (900,00€) για έναν κύκλο σπουδών, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή τρίτο πρόσωπο εκ μέρους του σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις των τριακοσίων ευρώ (300,00€) στην αρχή κάθε εξαμήνου. Τα τέλη επιμερίζονται στο ποσό των εκατόν πενήντα ευρώ (150,00€) ανά εξάμηνο, σε περίπτωση μερικής φοίτησης.

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

Άρθρο 16
Αξιολόγηση-Περιοδική Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου κ.λπ.

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης λειτουργίας του, καθώς και λοιπά σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν κατά το στάδιο της αξιολόγησης κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 17
Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 18
Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα, το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., η ειδίκευση του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος, το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων.

Οι αποφοιτήσαντες μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να λαμβάνουν, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή τους ως διπλωματούχων, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 19
Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν προβλέπονται με την παρούσα πράξη ρυθμίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η ισχύς της απόφασης άρχεται με τη δημοσίευσή της,

Β. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, της υπ’ αρ. 21643/26-3-2019 απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 1143) όπως τροποποιήθηκε με την υπ’ αρ.

1229/14-9-2020 απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β’ 4160) σχετικά με την έγκριση του κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όπως ισχύουν, ως εξής:

Άρθρο 1
Αντικείμενο-Σκοπός του Π.Μ.Σ.

1. Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργανώνει και εξακολουθεί να λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο: «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)».

2. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι το Αστικό, το Αστικό Δικονομικό και το Εργατικό Δίκαιο.

3. Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας και η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στους τομείς του Αστικού, του Αστικού Δικονομικού και του Εργατικού Δικαίου, καθώς και η κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου, με έμφαση στη σύνδεση θεωρίας και πράξης και στις νεότερες εξελίξεις στους τομείς αυτούς σε διεθνές και ενωσιακό επίπεδο. Ειδικότερα, το Π.Μ.Σ. έχει ως σκοπό να παρέχει συστηματικές γνώσεις εξειδίκευσης στο Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο, ώστε οι κάτοχοι του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) να καθίστανται ικανοί για αυτοδύναμη έρευνα και πρακτική ενασχόληση στο πεδίο των επιστημονικών, ερευνητικών κι επαγγελματικών τους ενδιαφερόντων. Κυρίως, όμως, η επιλογή του συγκεκριμένου προγράμματος παρέχει την ευκαιρία της επιστημονικής εμβάθυνσης σε σύγχρονα προβλήματα του αστικού, αστικού δικονομικού και εργατικού δικαίου και παράλληλα εμπλουτίζει τις γνώσεις με σημαντικά ζητήματα της θεωρητικής και δογματικής έρευνας και της νομολογιακής πράξης.

4. Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Π.Μ.Σ. είναι: Με τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. οι φοιτητές αναμένεται να:

α) Έχουν εξειδικευμένες γνώσεις στα επιμέρους επιστημονικά πεδία του Αστικού Δικαίου, του Αστικού Δικονομικού Δικαίου και του Εργατικού Δικαίου και να είναι σε θέση να διεξάγουν αυτοδύναμα έρευνα σ’ αυτά, διαθέτοντας κριτική επίγνωση των οικείων νομικών προβλημάτων,

β) κατανοούν το περιεχόμενο και τον τρόπο ερμηνείας και πρακτικής εφαρμογής των βασικών νομοθετημάτων, αρχών και θεσμών της ελληνικής και διεθνούς, ιδίως ευρωπαϊκής, έννομης τάξης, τις κρατούσες, καθώς και τις βασικές αποκλίνουσες θέσεις της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων και των δικαστηρίων της Ε.Ε. στα βασικά ζητήματα των τομέων εξειδίκευσης του Π.Μ.Σ., την ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική σημασία των δικαιικών φαινομένων, την επιστημονική μεθοδολογία της θεμελίωσης νομικών επιχειρημάτων και της τεκμηρίωσης θέσεων επί αμφισβητούμενων νομικών ζητημάτων,

γ) αντιλαμβάνονται κριτικά τον επιστημονικό διάλογο που αναπτύσσεται προς υποστήριξη ή απόκρουση νομικών θεωριών, θέσεων ή απόψεων, καθώς και τις επιπτώσεις τους στην απονομή της δικαιοσύνης,

δ) εφαρμόζουν στην πράξη τις γνώσεις που απέκτησαν, κατά την άσκηση νομικών επαγγελμάτων, με τρόπο σύμφωνο προς τους ισχύοντες ουσιαστικούς και δικονομικούς κανόνες διαθέτοντας ικανότητες που θα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση πρακτικών προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου, με επίγνωση και τήρηση των όρων του νόμου, ως υπεύθυνοι διαχειριστές δημοσίων πραγμάτων ή ιδιωτικών επιχειρηματικών ζητημάτων,

ε) παρουσιάζουν και αναπτύσσουν άρτια, σε προφορικό και γραπτό λόγο, νομικές θέσεις και επιχειρήματα, τόσο σε αφηρημένο επίπεδο όσο και ενόψει πραγματικής διαφοράς, όντες σε θέση να αντικρούουν τυχόν αντίθετα - και όχι πάντοτε προβλέψιμα -επιχειρήματα της άλλης πλευράς,

στ) προσαρμόζουν σε πρακτικό επίπεδο τις γνώσεις που απέκτησαν, κάνοντας υπαγωγή συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών σε νομικούς κανόνες και υποδεικνύοντας μια ουσιαστικά θεμελιωμένη και δικονομικά παραδεκτή πρόταση νομικής αντιμετώπισης περιστατικών και διαφορών σύνθετης πλοκής,

ζ) συμμετέχουν στον επιστημονικό διάλογο που αναπτύσσεται προς υποστήριξη ή απόκρουση νομικών θεωριών, θέσεων ή απόψεων, κάνοντας χρήση μεθοδολογικά άρτιων και δογματικά θεμελιωμένων νομικών επιχειρημάτων.

Άρθρο 2
Απονεμόμενος Τίτλος Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο (Civil Law, Civil Procedural Law and Labour Law)» έχει τις εξής ειδικεύσεις:

Α) Αστικό Δίκαιο (Civil Law).

Β) Αστικό Δικονομικό Δίκαιο (Civil Procedural Law).

Γ) Εργατικό Δίκαιο (Labour Law).

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών αυτών των ειδικεύσεων, το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο:

Α. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» στην ειδίκευση: Αστικό Δίκαιο.

Β. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» στην ειδίκευση: Αστικό Δικονομικό Δίκαιο.

Γ. «Αστικό, Αστικό Δικονομικό και Εργατικό Δίκαιο» στην ειδίκευση: Εργατικό Δίκαιο.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α’ 254).

Άρθρο 3
Όργανα του Π.Μ.Σ.

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

1. Σε επίπεδο Ιδρύματος:

1.1.) Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία είναι αρμόδια για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα, και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

1.1.2.) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, που συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου και αποτελείται από τον αρμόδιο Αντιπρύτανη για ακαδημαϊκά θέματα, καθώς επίσης και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Π.Θ., και από ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Π.Θ. και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 79 παρ. 2 του ν. 4957/2022. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα δεύτερου κύκλου. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

1.2. Σε επίπεδο Τμήματος:

1.2.1.) Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής, η οποία έχει τις εξής κατά βάση αρμοδιότητες:

α) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

β) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

ζ) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη δραστηριότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.

1.2.2.) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος με διετή θητεία. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/2022,

β) καταρτίζει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ. και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση της Σχολής,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ. και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

1.2.3.) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο.

Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 82 παρ. 4 του ν. 4957/2022 και όποιες άλλες ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε. και συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οποιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. (Γραμματεία Π.Μ.Σ.). Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. είναι υπεύθυνη για την τήρηση φακέλων και βαθμολογιών των μεταπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, ενημερώνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ και είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων που εισάγονται στη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος.

Άρθρο 4
Κατηγορίες Υποψηφίων Π.Μ.Σ.-Προϋποθέσεις Εγγραφής

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Νομικής Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή Τμημάτων Νομικής αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

2. Η αναγνώριση τίτλου σπουδών της αλλοδαπής γίνεται από το Τμήμα Νομικής. Σε περίπτωση που ο πρώτος κύκλος σπουδών έχει πραγματοποιηθεί στην αλλοδαπή, ο υποψήφιος δεν υποχρεούται να φέρει την ισοτιμία τίτλων σπουδών από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Ακόμα κι αν προσκομίσει ισοτιμία, η αναγνώριση πάλι γίνεται από το Τμήμα. Το Τμήμα έχει την ευθύνη της ακαδημαϊκής και μόνο αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και όχι της ισοτιμίας. Για την ισοτιμία των τίτλων σπουδών, την ευθύνη εξακολουθεί να έχει ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Οι ενδιαφερόμενοι, που έχουν κάνει ήδη αίτηση ή φοιτούν στο Π.Μ.Σ. υπό την αίρεση της προσκόμισης ατομικής πράξης αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., απαλλάσσονται από αυτήν την υποχρέωση και η αίτησή τους ή η συνέχιση των σπουδών τους εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του νέου νόμου. Η γνησιότητα του τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών πιστοποιείται:

1) Με σφραγίδα της Χάγης,

2) με κατάθεση του πτυχίου και ταυτόχρονη ενημέρωση του Πανεπιστημίου της αλλοδαπής από τον ενδιαφερόμενο. Η ενημέρωση συνοδεύεται με επίσημο email του Πανεπιστημίου της λλοδαπής δίνοντας στη Γραμματεία του Τμήματος τη δυνατότητα να ελέγξει τη γνησιότητα.

Η ακαδημαϊκή αναγνώριση αφορά μόνο τη συγκεκριμένη διαδικασία, κατοχυρώνεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος και δεν δίνεται στον ενδιαφερόμενο. Αν ο υποψήφιος επιθυμεί σχετική βεβαίωση θα πρέπει να αποταθεί στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για Ισοτιμία.

Άρθρο 5
Αριθμός, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

1. Ο αριθμός των εισακτέων κατ’ έτος ορίζεται κατ’ ανώτατο όριο σε τριάντα (30) μεταπτυχιακούς φοιτητές, με ανώτατο αριθμό δέκα (10) εισακτέων ανά ειδίκευση. Ο κατώτατος αριθμός εισακτέων ανά ειδίκευση ορίζεται σε δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές και συνολικά για το Π.Μ.Σ. σε έξι (6) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Κατ’ εξαίρεση, εφόσον σε κάποια ειδίκευση δεν συμπληρώνεται ο ανώτατος αριθμός των (10) εισακτέων, ο αριθμός των εισακτέων στις λοιπές ειδικεύσεις μπορεί να υπερβαίνει τους δέκα (10) μεταπτυχιακούς φοιτητές, μέχρι τη συμπλήρωση του συνολικού ανώτατου αριθμού των τριάντα (30) εισακτέων. Η κατανομή στις λοιπές ειδικεύσεις γίνεται σύμφωνα με τη σειρά κατάταξης των υποψηφίων στον ενιαίο πίνακα επιτυχόντων, ανάλογα με την ειδίκευση στην οποία αντιστοιχεί ο υποψήφιος που προηγείται στον πίνακα.

2. Η εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. γίνεται με εισαγωγικές εξετάσεις, μετά από προκήρυξη, που πραγματοποιείται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

3. Η προκήρυξη προσδιορίζει:

α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.

β) Τα δικαιολογητικά και την προθεσμία υποβολής τους.

γ) Τον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών.

δ) Τον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων.

ε) Τον αριθμό και την ύλη των εξεταστέων μαθημάτων.

στ) Τις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων.

ζ) Τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων.

η) Τον αριθμό των εισακτέων.

4. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος κι ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή:

α) Αίτηση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού Πανεπιστημίου. Στην περίπτωση πτυχιούχων Πανεπιστημίων της αλλοδαπής η αναγνώριση τίτλων σπουδών για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. γίνεται κατά τον αναφερόμενο στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. τρόπο.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

ε) Πιστοποιητικό γνώσης αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας επιπέδου Β2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Σε περίπτωση γνώσης δεύτερης ξένης γλώσσας από τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο, υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας επιπέδου Β2 από σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου πανεπιστημιακού Τμήματος.

5. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε δύο (2) μαθήματα. Για την ειδίκευση «Αστικό Δίκαιο» οι υποψήφιοι εξετάζονται στο Αστικό Δίκαιο και στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο. Για την ειδίκευση «Αστικό Δικονομικό Δίκαιο» οι υποψήφιοι εξετάζονται στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο και στο Αστικό Δίκαιο. Για την ειδίκευση «Εργατικό Δίκαιο» οι υποψήφιοι εξετάζονται στο Εργατικό Δίκαιο (Ατομικό και Συλλογικό) και κατ’ επιλογή τους στο Αστικό Δίκαιο ή στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο. Τα εξεταζόμενα μαθήματα ανά ειδίκευση είναι δυνατόν να τροποποιούνται με εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος και απόφασης Συγκλήτου με σχετική δημοσίευση στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) που λαμβάνεται πριν τη δημοσίευση της προκήρυξης των εξετάσεων.

6. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος ορίζει κατ’ έτος, το αργότερο εντός του Μαΐου, Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτιζόμενη από τα μέλη Δ.Ε.Π. και ορίζονται ως εξεταστές των μαθημάτων. Ως εξεταστές για τη βαθμολόγηση των γραπτών των υποψηφίων ορίζονται δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. ανά εξεταζόμενο μάθημα, καθώς και ένας (1) ως αναπληρωματικός των κύριων εξεταστών. Εξεταστές ορίζονται μέλη Δ.Ε.Π. μεταξύ των διδασκόντων του εξεταζόμενου μαθήματος και, εάν τούτο δεν είναι εφικτό, μεταξύ των διδασκόντων συναφών μαθημάτων.

7. Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και την προκήρυξη.

8. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, με καλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων και η βαθμολόγηση των γραπτών ολοκληρώνεται κατά το δυνατόν το αργότερο ως το τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του ίδιου μήνα.

9. Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Π.Μ.Σ., όταν το άθροισμα των βαθμών των δυο (2) εξεταστών σε καθένα από τα δύο (2) εξετασθέντα μαθήματα είναι τουλάχιστον δώδεκα (12). Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν ως δέκα (0-10).

10. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποκάλυψη των ονομάτων ενώπιον της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων. Κριτήρια αξιολόγησης για την κατάταξη των επιτυχόντων είναι:

α) Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέν μάθημα, με βαθμολογική κλίμακα δώδεκα ως είκοσι (12-20), με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 και μέγιστη βαθμολογία για κάθε μάθημα τα επτά (7) μόρια (20 x 0,35=7).

β) Ο βαθμός πτυχίου, με βαθμολογική κλίμακα πέντε ως δέκα (5-10), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία τα πέντε (5) μόρια (10 x 0,5=5).

γ) Η πιστοποιημένη άριστη γνώση σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2) δύο (2) ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), με βαθμολογία ένα (1) μόριο.

11. Για την τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη ο ακέραιος αριθμός και τα τρία πρώτα δεκαδικά ψηφία. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θεωρούνται όλοι οι ισοβαθμούντες υποψήφιοι ως επιτυχόντες, εφόσον δεν υπερβαίνουν τους τριάντα (30). Σε περίπτωση που συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός φοιτητών, μεταξύ των ισοβαθμούντων προκρίνεται αυτός που επέτυχε τη μεγαλύτερη επίδοση στις εισαγωγικές εξετάσεις, σύμφωνα με την περ. α’ της προηγούμενης παραγράφου. Σε περίπτωση ισοβαθμίας κατόπιν εφαρμογής του κριτηρίου αυτού, προκρίνεται ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου και στην περίπτωση εκ νέου ισοβαθμίας, προκρίνεται ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο μέσο όρο της βαθμολογίας των προπτυχιακών μαθημάτων του Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου. Αν και πάλι προκύπτει ισοβαθμία, διενεργείται κλήρωση σε τόπο και χρόνο που ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης και γνωστοποιείται στους ενδιαφερομένους.

12. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

13. Οι εγγραφές των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Η χρονική διάρκεια των εγγραφών είναι δέκα (10) ημέρες. Σε περίπτωση μη εγγραφής εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, η παράλειψη αυτή λαμβάνεται ως άρνηση αποδοχής της θέσης κι αυτή καλύπτεται με τον αμέσως επόμενο επιτυχόντα. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή είναι: α) φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας και β) μία (1) φωτογραφία, εκτός αν κριθούν απαραίτητα και περαιτέρω δικαιολογητικά μετά από απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

14. Μαζί με τα ανωτέρω δικαιολογητικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν κατά το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται και αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου, για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Άρθρο 6
Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι τρία (3) εξάμηνα. Κατά τα δύο (2) πρώτα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων και κατά το τρίτο εξάμηνο η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

2. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη ή την τρίτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Με απόφαση της Σ.Ε. μπορεί για εξαιρετικούς λόγους να διαφοροποιείται η έναρξη κάθε εξαμήνου.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, για λόγους ανώτερης βίας ή άλλους ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, η ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή αναστέλλεται. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου Π.Μ.Σ. ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

4. Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, οι οποίοι αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο

της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης για ορισμένες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Τέτοιοι λόγοι μπορούν να είναι ενδεικτικά η ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, η στράτευση και οι λόγοι ανωτέρας βίας.

5. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης αίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή, η οποία υποβάλλεται πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, και επί της οποίας αποφαίνεται η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος. Η παράταση, η οποία μπορεί να αφορά στην ολοκλήρωση των σπουδών ή την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο.

6. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται τέλη φοίτησης ύψους τριακοσίων ευρώ (300,00€) για κάθε εξάμηνο φοίτησης, ήτοι συνολικά εννιακοσίων ευρώ (900,00€) για τα τρία (3) εξάμηνα. Τα τέλη επιμερίζονται στο ποσό των εκατόν πενήντα ευρώ (150,00€) ανά εξάμηνο, σε περίπτωση μερικής φοίτησης. Τα ποσά αυτά δεν καλύπτουν αμοιβές διδασκόντων. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ. Η πλημμελής καταβολή των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγο μη απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ή και διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

7. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται στην αρχή κάθε εξαμήνου να καταβάλουν τα τέλη φοίτησης, το ύψος των οποίων ορίζεται κατά την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και αναφέρεται στην προκήρυξη του προγράμματος.

8. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων όσοι μεταπτυχιακοί φοιτητές πληρούν επιπλέον το κριτήριο αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ’ ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον δεν έχουν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο Π.Μ.Σ. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης, ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των επιτυχόντων.

Άρθρο 7
Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοίτησης

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

2. Οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Για την επιτυχή παρακολούθηση κάθε μαθήματος, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας του. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να παρακολουθήσουν εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας όλων των μαθημάτων του εξαμήνου. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να επαναλάβουν το εξάμηνο. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης, η οποία πάντως δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα (4) εξάμηνα συνολικά.

β) Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία τη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων διοίκησης του Π.Μ.Σ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ζ) Οι υπότροφοι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, να προσφέρουν τις υπηρεσίες που τους ανατίθενται στα μαθήματα, στις επιτηρήσεις των εξετάσεων, στα Εργαστήρια και στην έρευνα για το Π.Μ.Σ.

3. Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8
Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων

Πρόγραμμα Σπουδών

Α. Δομή του Προγράμματος - Οργάνωση της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Στα Α’ και Β’ εξάμηνα γίνεται διδασκαλία και στο Γ’ εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά μάθημα είναι είκοσι πέντε (25). Αν σε κάποιο μάθημα εμφανιστεί μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών, η επιλογή γίνεται με κριτήρια: α) αν εξετάστηκαν στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις και β) τον βαθμό εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. Αν είναι αναγκαίο, η εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου εξειδικεύεται με απόφαση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με τη μέθοδο του μεικτού συστήματος εκπαίδευσης, με διά ζώσης διδασκαλία ποσοστού τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) και εξ αποστάσεως σύγχρονη εκπαίδευση ποσοστού έως και ενενήντα τοις εκατό (90%).

Όλα τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. μπορεί να πραγματοποιούνται με τη χρήση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εφόσον από τη φύση τους δεν εμπεριέχουν εργαστηριακή άσκηση για τη διεξαγωγή της οποίας απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε μάθημα διδάσκεται τρεις (3) ώρες ανά εβδομάδα. Κάθε μονάδα ECTS αντιστοιχεί σε είκοσι πέντε (25) ώρες φόρτου εργασίας.

Η δομή του Προγράμματος μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος και απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Εξάμηνο	Μαθήματα	Ώρες/ECTS/ανά μάθημα	Ώρες Εξαμήνου	ECTS
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα	156	30
	Δύο (2) μαθήματα επιλογής (1+1) από κάθε μία από τις άλλες δύο (2) ειδικεύσεις	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα		
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα	78	15
	Δύο (2) μαθήματα επιλογής (1+1) από τις δύο (2) άλλες ειδικεύσεις	39 ώρες – 7,5 ECTS/ ανά μάθημα	78	15
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία			30
Σύνολο				90

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι ενενήντα (90). Το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση «Αστικό Δίκαιο»					
Α΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Αστικό Δίκαιο των Προσώπων	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ειδικά Ζητήματα Αστικής Ευθύνης	Υ	Έως 90%	7,5	3

Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της αναιρετικής δίκης κατά τον ΚΠολΔ -Ζητήματα των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας και την εκούσια δικαιοδοσία κατά τον ΚΠολΔ	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ατομικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Β΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ζητήματα από το σύγχρονο δίκαιο των συναλλαγών	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Δίκαιο των Περιουσιακών Σχέσεων	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δικονομικό δίκαιο σε ιδιωτικές διαφορές με στοιχεία αλλοδαπότητας	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Γ΄ Εξάμηνο					
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο ECTS					30

Ειδίκευση «Αστικό Δικονομικό Δίκαιο»					
Α΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ζητήματα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της αναιρετικής δίκης κατά τον ΚΠολΔ -Ζητήματα των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας και την εκούσια δικαιοδοσία κατά τον ΚΠολΔ	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Αστικό Δίκαιο των Προσώπων	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ειδικά Ζητήματα Αστικής Ευθύνης	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ατομικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Β΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δικονομικό δίκαιο σε ιδιωτικές διαφορές με στοιχεία αλλοδαπότητας	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το σύγχρονο δίκαιο των συναλλαγών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Δίκαιο των περιουσιακών σχέσεων	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30

Γ΄ Εξάμηνο					
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο ECTS					30
Ειδίκευση «Εργατικό Δίκαιο»					
Α΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Ατομικό Εργατικό Δίκαιο	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Αστικό Δίκαιο των Προσώπων	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ειδικά Ζητήματα Αστικής Ευθύνης	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της αναιρετικής δίκης κατά τον ΚΠολΔ -Ζητήματα των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης ιδιωτικών διαφορών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας και την εκούσια δικαιοδοσία κατά τον ΚΠολΔ	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Β΄ Εξάμηνο					
Α/Α	Μαθήματα Υποχρεωτικά (Υ)	Τύπος Μαθήματος	Εξ Αποστάσεως	ECTS	Ώρες διδασκαλίας/ εβδομάδα
1	Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Υ	Έως 90%	7,5	3
2	Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο	Υ	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το σύγχρονο δίκαιο των συναλλαγών	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Δίκαιο των Περιουσιακών Σχέσεων	Ε	Έως 90%	7,5	3
Μαθήματα Επιλογής (Ε) [Ένα (1) από τα κάτωθι]					
1	Ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου	Ε	Έως 90%	7,5	3
2	Ζητήματα από το ευρωπαϊκό και το διεθνές δικονομικό δίκαιο σε ιδιωτικές διαφορές με στοιχεία αλλοδαπότητας	Ε	Έως 90%	7,5	3
Σύνολο ECTS					30
Γ΄ Εξάμηνο					
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο ECTS					30

Β. Περιγραφή των μαθημάτων

Τον Μάρτιο κάθε δεύτερου ακαδημαϊκού έτους η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. ανακοινώνει στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος τις ειδικότερες θεματικές των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. που πρόκειται να διδαχθούν σε κάθε ειδίκευση κατά τα τέσσερα (4) επόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Αν το επιβάλλουν σοβαροί λόγοι, είναι δυνατό οι ειδικότερες θεματικές για ένα (1) ή περισσότερα μαθήματα ανά ειδίκευση να αλλάξουν, με αντίστοιχη ανακοίνωση της Σ.Ε. τον Μάρτιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους από εκείνο κατά το οποίο θα διδαχτεί η θεματική.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Α’ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ: Εξετάζονται ζητήματα της ικανότητας δικαίου, με άξονες το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και τις εξελίξεις σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Ιδίως εξετάζονται οι ειδικές προβληματικές της νομικής προσωπικότητας ή των ενώσεων προσώπων (π.χ. κοινοπραξία κ.ά.), της προστασίας της προσωπικότητας, ζητήματα από το δίκαιο των νομικών προσώπων (σύσταση, νομική προσωπικότητα, όργανα, λειτουργία, δικαιοπρακτική δέσμευση, ευθύνη, λύση, εκκαθάριση κ.λπ.) και ζητήματα από το δίκαιο των φυσικών προσώπων (γενική και ειδική δικαιοπρακτική ικανότητα, εκφάνσεις και ζητήματα της προσωπικής κατάστασης, έννομη κατάσταση κυοφορούμενου, έναρξη και τέλος του φυσικού προσώπου, ταυτότητα φύλου) και από το οικογενειακό δίκαιο (προσωπικές, περιουσιακές και μικτές σχέσεις των συζύγων, διαζύγιο, συγγένεια, σχέσεις γονέων και παιδιών, διατροφή, επιτροπεία και δικαστική συμπαράσταση, σύμφωνο συμβίωσης, ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και ίδρυση της συγγένειας, υιοθεσία, εναλλακτικά οικογενειακά σχήματα, ευρωπαϊκό οικογενειακό δίκαιο, οικογενειακό δίκαιο και νομολογία του Δικαστηρίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κ.ά.).

2. ΕΙΔΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ: Εξετάζονται ζητήματα από το δίκαιο της αστικής ευθύνης, με άξονες το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και τις εξελίξεις σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Ενδεικτικά, η ύλη του μαθήματος καλύπτει την ευθύνη από τις διαπραγματεύσεις, τη συμβατική ευθύνη, την αδικοπρακτική ευθύνη, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης από διακινδύνευση, καθώς και την ευθύνη από αδικαιολόγητο πλουτισμό. Επίσης, εμβαθύνει σε ειδικά ζητήματα της ευθύνης προς αποζημίωση (αιτιώδης σύνδεσμος, ευθύνη περισσότερων προσώπων, περισσότεροι ζημιωθέντες, περιεχόμενο της αποζημίωσης, πρόστηση κ.ά.) και ανώμαλης εξέλιξης της ενοχής (είτε στις επώνυμες συμβάσεις λ.χ. στην πώληση ή στη σύμβαση έργου κ.ά., είτε στις μη ρυθμισμένες μορφές συμβάσεων) και σε ειδικές περιπτώσεις ευθύνης που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, όπως η ευθύνη του παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων, η ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες, η ιατρική ευθύνη, η ευθύνη του ξενοδόχου, του αερομεταφορέα, του διοργανωτή ταξιδίων κ.ά.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β’ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ: Περιλαμβάνει αναπτύξεις ζητημάτων από τις ακόλουθες ενδεικτικές θεματικές, με άξονες το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και τις εξελίξεις σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο): ενοχικές σχέσεις (δωρεά, πώληση, μίσθωση, σύμβαση έργου, κοινωνία, διοίκηση αλλοτρίων, εντολή, εγγύηση, αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους, συμβιβασμός κ.ά.), σύγχρονες μορφές συμβάσεων (χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, δικαιόχρηση, χρονομεριστική ιδιοκτησία, ανταποδοτική χορηγία, πιστωτική κάρτα κ.ά.), αστικού δικαίου ζητήματα των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, ζητήματα συρροής αξιώσεων, εκφάνσεις και όρια της συμβατικής ελευθερίας, αστικού δικαίου ζητήματα προστασίας των καταναλωτών (γενικοί όροι συναλλαγών, συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, συμβάσεις από απόσταση, εξυπηρέτηση μετά την πώληση, συναλλαγές μέσω διαδικτύου, προστασία προσωπικών δεδομένων, προστασία του επενδυτή, του τουρίστα/ταξιδιώτη/επιβάτη κ.ά.).

4. ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: Το μάθημα περιλαμβάνει τα θεμέλια του περιουσιακού δικαίου (με βάση την εθνική έννομη τάξη, λαμβανομένου υπόψη του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των εξελίξεων σε ενωσιακό επίπεδο), όπως ιδίως η διδασκαλία περί δικαιώματος, και τη διαμόρφωση των περιουσιακών σχέσεων των δικαιικών υποκειμένων, αφενός μεταξύ τους, μέσω κυρίως ενοχικών σχέσεων, αφετέρου σε σχέση με τα περιουσιακά αγαθά καθ’ αυτά, κυρίως μέσω απόλυτων εξουσιαστικών δικαιωμάτων, όπως τα εμπράγματα δικαιώματα ή τα αντίστοιχα (απόλυτα) και τα συναφή περιουσιακά δικαιώματα επί των προϊόντων της διάνοιας. Περιλαμβάνει επίσης παρουσίαση της δυνατότητας των δικαιικών υποκειμένων να διαμορφώνουν αυτόνομα τις περιουσιακές τους σχέσεις μέσω δικαιοπραξιών, μονομερών, π.χ. διαθήκη αλλά και συμβάσεων (λ.χ. πώληση, δωρεά). Επίσης, γίνεται εμβάθυνση σε ειδικότερα θέματα του περιουσιακού δικαίου, όπως στις

εμπράγματες σχέσεις (εμπράγματα δικαιώματα, νομή, κατοχή, ειδικές μορφές κυριότητας κ.λπ.), στην εμπράγματη ή προσωπική εξασφάλιση ενοχών και τα συναφή προβλήματα και στο δίκαιο του Κτηματολογίου, καθώς και στο κληρονομικό δίκαιο (π.χ. περιεχόμενο και ερμηνεία διαθήκης, μορφές διαδοχής, ζητήματα κληρονομίας, καταπίστευμα, κληροδοσίες, τρόποι, ικανότητα σύνταξης και ανάκλησης διαθήκης, ικανότητα σύμπραξης σε κατάρτιση διαθήκης, αποποίηση, αναξιότητα, σχολάζουσα κληρονομία, εκτελεστής διαθήκης κ.λπ.).

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Α’ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠΟΛΔ -ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ: Η θεματική αυτή ενότητα περιλαμβάνει το σύνολο της διαγνωστικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων (τακτική και ειδικές διαδικασίες), καθώς και τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών. Η συγκεκριμένη θεματική έχει καταρχήν ως σκοπό την εμβάθυνση στους δογματικά και πρακτικά σπουδαιότερους θεσμούς του γενικού μέρους της πολιτικής δικονομίας, του δικαίου αποδείξεως και όλων των ενδίκων μέσων, τακτικών και έκτακτων, το θεωρητικό υπόβαθρο των οποίων έχει διδαχθεί και σε προπτυχιακό επίπεδο. Το κύριο βάρος προσδίδεται εδώ στην έρευνα και την αξιολόγηση της πλούσιας νομολογίας που έχει διαπλασθεί στους τομείς αυτούς της διαγνωστικής δίκης και στη δυνατότητα να αξιοποιηθούν οι περί του δόγματος της πολιτικής δικονομίας γνώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών σε πρακτικό επίπεδο. Στη ίδια θεματική εξετάζονται σε βάθος και οι νομοθετικά ρυθμισμένοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών, όπως η διαιτησία, η εξώδικη επίλυση της διαφοράς και ο θεσμός της διαμεσολάβησης.

2. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠΟΛΔ: Η συνταγματική κάλυψη της αξίωσης παροχής έννομης προστασίας καταλαμβάνει τις επιμέρους μορφές της, δηλαδή την αξίωση προς έκδοση δικαστικής απόφασης επί της ουσίας, την αξίωση προς αναγκαστική εκτέλεση και την αξίωση προς έκδοση δικαστικής απόφασης που διατάσσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Η τελευταία έκφανση της δικαστικής προστασίας, λόγω και της δημοφιλίας της, δεν μπορούσε παρά να τεθεί στο επίκεντρο ενδιαφέροντος αυτής της θεματικής, αφού ως γνωστόν βασική αποστολή της προσωρινής δικαστικής προστασίας, είναι η λήψη μέτρων, επώνυμων, ή ρυθμιστικών (βλ. ΚΠολΔ 731 επ.) μέχρι την έκδοση οριστικής ή και τελεσίδικης αποφάσεως. Αναλύονται τόσο οι γενικές διατάξεις, όσο και τα ειδικά ασφαλιστικά μέτρα. Στην ίδια θεματική εντάσσεται και η εκούσια δικαιοδοσία, την οποία ο δικονομικός νομοθέτης προκρίνει ως αποτελεσματικότερη και καταλληλότερη για την εκδίκαση μιας σειράς υποθέσεων, μερικές φορές και διαφορών, ιδίως επειδή αποδεικνύεται ταχύτερη, ελαστικότερη και λιγότερη δαπανηρή εν συγκρίσει με την αμφισβητούμενη. Εξετάζονται οι γενικές αρχές της εκούσιας δικαιοδοσίας, καθώς κατ’ ιδίαν διατάξεις του ΚΠολΔ και ειδικών νόμων.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β’ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ: Κατά το στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης εκδηλώνεται, με ένταση η σύγκρουση συμφερόντων και τίθενται σε δοκιμασία θεμελιώδεις αρχές του συνταγματικού, του αστικού και του αστικού δικονομικού δικαίου. Αντικείμενο της θεματικής ενότητας είναι η εμβάθυνση σε κρίσιμα ζητήματα του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου. Η αναμόρφωση του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης και η πρακτική λειτουργία του «στην πραγμάτωση του διαγνωσθέντος ή διασφαλισθέντος δικαίου», επιβάλλει όχι μόνο τη θεωρητική του προσέγγιση, αλλά και την ενασχόληση με επίκαιρα θέματα μεγάλης πρακτικής αξίας, όπως λ.χ. το νέο δίκαιο της ανακοπής κατά των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, το νεοσύστατο θεσμό των πολλαπλών κατασχέσεων, τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, το ισχύον σύστημα των προνομίων κ.λπ. Απαραίτητο εργαλείο για τη διείσδυση στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης αποτελεί η επεξεργασία της νομολογίας. Η ενασχόληση με την αναγκαστική εκτέλεση επιτρέπει στους νέους νομικούς να εξοικειωθούν με τη δικαστηριακή εφαρμογή της, αξιοποιώντας, έτσι, την εμπειρία που θα αποκομίσουν τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

4. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΤΗΤΑΣ: Στην προκείμενη θεματική ενότητα περιλαμβάνονται ζητήματα διεθνούς δικονομικού δικαίου που αφορούν το σύνολο της παροχής έννομης προστασίας επί διαφορών ιδιωτικού δικαίου με στοιχεία αλλοδαπότητας ή διακρατικού χαρακτήρα, από τη διαγνωστική διαδικασία για την παροχή οριστικής έννομης προστασίας και τις δίκες ασφαλιστικών μέτρων, μέχρι και το στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, σε

συνδυασμό και με τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης ιδιωτικών διαφορών με στοιχεία διεθνούς ή διασυνοριακού χαρακτήρα. Ενδεικτικά, εξετάζονται ζητήματα διεθνούς δικαιοδοσίας ημεδαπών και αλλοδαπών δικαστηρίων, επιδόσεων μεταξύ προσώπων που κατοικούν σε διαφορετικές χώρες, αναγνώρισης και εκτέλεσης δικαστικών, διαιτητικών αποφάσεων και άλλων εκτελεστών τίτλων. Η έρευνα διεξάγεται με βάση διεθνείς συμβάσεις που ισχύουν στην Ελλάδα και με βάση το ισχύον ευρωπαϊκό δίκαιο, αντίστοιχα, σε σύγκριση και προς τις διεθνούς δικονομικού δικαίου διατάξεις του ΚΠολΔ, ενώ αξιοποιείται η νομολογία τόσο των ελληνικών δικαστηρίων όσο και, κυρίως, του ΔΕΚ/ΔΕΕ. Σκοπός της έρευνας είναι η αντιμετώπιση των ερμηνευτικών ζητημάτων που ανακύπτουν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας, αλλά και η ανάδειξη μιας ευρύτερης «διεθνούς δικονομικής θεωρίας ή σκέψης» και «δογματικής βάσης», η οποία επηρεάζει βαθμιαία και την εθνική έννομη τάξη και πρακτική, αλλά και την εγχώρια νομική σκέψη, προωθώντας παράλληλα την επιστημονική έρευνα και παραγωγή προς νέες κατευθύνσεις και νέα πεδία.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Α’ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι: α) ζητήματα τα οποία έχουν ήδη διδαχθεί στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών και χρήζουν περισσότερης εμβάθυνσης, όπως η καταγγελία της σύμβασης εργασίας, οι ελαττωματικές συμβάσεις εργασίας, ο χρόνος εργασίας, η άδεια, τα εργατικά ατυχήματα και η νομική μεταχείριση των μισθολογικών απαιτήσεων των εργαζομένων και β) σύγχρονα ζητήματα που απασχολούν το εργατικό δίκαιο, που είναι οι νέες μορφές της απασχόλησης, όπως η εθελοντική εργασία.

2. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι το δίκαιο των συλλογικών διαφορών εργασίας και η σχέση τους με το Σύνταγμα. Το περιεχόμενο και η ερμηνεία των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Η ισχύς ιδιαίτερων αρχών που έχουν διαμορφωθεί, όπως η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Οι κανονισμοί εργασίας και η σχέση τους με τις άλλες πηγές του εργατικού δικαίου, όπως με το νόμο και το Σύνταγμα. Ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος της απεργίας και η νομολογιακή του αντιμετώπιση.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Β’ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο δίκαιο της κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικότερα, στις εισηγήσεις που θα παρουσιαστούν περιλαμβάνονται: η αρχιτεκτονική του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, η συνταγματική κατοχύρωση, η εφαρμογή του Π.Π.Π. της ΕΣΔΑ οι κοινωνικοασφαλιστικές παροχές, η αρχή της ισότητας, η ισότητα φύλων, οι κοινοτικές διαστάσεις, ο Κανονισμός 883/2004, ΕΦΚΑ, οι γενικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης, οι ασφαλιστικές εισφορές, ο χρόνος ασφάλισης, η διαδοχική ασφάλιση, οι συντάξεις γήρατος, αναπηρίας, επιζώντων, το νέο σύστημα υπολογισμού των συντάξεων, το εργατικό ατύχημα και οι επαγγελματικές ασθένειες, η επικουρική ασφάλιση, το εφάπαξ βοήθημα, τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ: Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι ρυθμίσεις του πρωτογενούς και δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου που έχουν ιδιαίτερα σημασία για τις εργασιακές σχέσεις και η επίδρασή τους στο εθνικό δίκαιο. Δεδομένου ότι το ευρωπαϊκό εργατικό δίκαιο διαμορφώνεται κυρίως μέσα από οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ύλη του μαθήματος ανήκει η παρουσίαση και η ανάλυση όλων των οδηγιών που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις. Επίσης, εξετάζονται και οι εθνικές ρυθμίσεις στον βαθμό που θέτουν ζητήματα συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο. Με βάση το αντικείμενο των οδηγιών, η ύλη του μαθήματος διαρθρώνεται ως εξής: α) Η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η προστασία έναντι των διακρίσεων στο εργατικό δίκαιο, β) Ευέλικτες μορφές απασχόλησης, γ) Προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, δ) Ομαδικές απολύσεις, ε) Συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου - Απαγόρευση διακρίσεων και προστασία από την καταχρηστική προσφυγή στην σύναψη διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου, στ) Χρόνος εργασίας και χρόνος ανάπαυσης, ζ) Άδεια αναψυχής, η) Απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, θ) Προστασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων και ι) Ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Τα μαθήματα επιλογής για κάθε ειδίκευση είναι τα υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων δύο (2) ειδικεύσεων.

Γ. Έλεγχος Γνώσεων - Αξιολόγηση των Φοιτητών

1. Ο τρόπος αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου και γνωστοποιείται στους φοιτητές μαζί με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας

του μαθήματος. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

2. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται την πρώτη ή τη δεύτερη εβδομάδα του Φεβρουαρίου για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και εντός του Ιουνίου για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι επιτυχόντες βαθμολογούνται από το έξι (6) ως το δέκα (10), με δυνατότητα βαθμολόγησης ανά μισή μονάδα, ενώ οι αποτυχόντες βαθμολογούνται με Ε (Επανάληψη). Οι διδάσκοντες καταβάλλουν προσπάθεια ώστε να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα της εξέτασης.

3. Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο φοιτητής επανεξετάζεται μία (1) μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο, για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού, όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής μέσα σε διάστημα πέντε (5) ημερών από την ημέρα της εξέτασης.

4. Εάν ο φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση του Σεπτεμβρίου, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα και να εξεταστεί σε αυτό κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο έχει προγραμματιστεί η διδασκαλία του. Κατά την εν λόγω εξέταση, δικαιούται, με ειδικά αιτιολογημένη αίτησή του, να ζητήσει να μην εξεταστεί από ορισμένο διδάσκοντα του μαθήματος, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων μελών Δ.Ε.Π. του ίδιου ή συναφούς αντικειμένου, που ορίζεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος.

5. Αν ο φοιτητής αποτύχει στην παραπάνω (υπό την παρ. 4) εξέταση ή δεν εμφανιστεί σε αυτή, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

6. Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος του α’ και β εξαμήνου, καθώς και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του γ’ εξαμήνου πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: άριστα (8,50 - 10,00), Λίαν Καλώς (6,50 - 8,49) και Καλώς (6,00 - 6,49).

Ο μαθηματικός τύπος έχει ως εξής:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. = (Βαθμός μαθήματος 1 Χ ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 Χ ECTS μαθήματος 2 + …+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας Χ ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS.

Δ. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

1. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία εκπόνησης (συγγραφής) της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας, εφόσον έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του α’ και του β’ εξαμήνου του Π.Μ.Σ.

2. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης, καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και την επιστημονική της επάρκεια και τεκμηρίωση.

3. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος ορίζει τον επιβλέποντα και την τριμελή επιτροπή για την επίβλεψη και αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Στην Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μετέχει και ο επιβλέπων. Τα υπόλοιπα δύο (2) μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

4. Δικαίωμα επίβλεψης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 παρ. 3 του ν. 4957/2022.

5. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραιτήτως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

6. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι

στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας. Το κείμενο της εργασίας ενδείκνυται να έχει έκταση από 15.000 ως 20.000 λέξεις.

7. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι’ αυτή χρόνου, δηλαδή σε ένα (1) εξάμηνο.

8. Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

9. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών πραγματοποιούνται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Σ.Ε., το αργότερο εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεσή τους. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για την παρουσίαση των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

10. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει στην Επιτροπή τα κύρια σημεία της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Η παρουσίαση συνιστάται να μην υπερβαίνει τα είκοσι (20) λεπτά. Στη συνέχεια, τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής υποβάλλουν ερωτήσεις στον μεταπτυχιακό φοιτητή, η συνολική διάρκεια των οποίων συνιστάται να μην υπερβαίνει τα σαράντα (40) λεπτά.

11. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας παρουσίασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή διαβιβάζει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το Πρακτικό εξέτασης του μεταπτυχιακού φοιτητή και τον βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10). Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Α.Π.Θ.

12. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Άρθρο 9
Υποτροφίες

Εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας του, το Π.Μ.Σ. χορηγεί μία (1) υποτροφία στον πρώτο στη σειρά κατάταξης φοιτητή του κατά την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. Η υποτροφία έχει τη μορφή της απαλλαγής από την καταβολή όλων των τελών φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10
Διδακτικό Προσωπικό

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν τα μέλη του Τομέα Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου του Τμήματος Νομικής του Α.Π.Θ. μετά από πρόταση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος. Στη διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν και ομότιμα και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που ανήκαν στον ίδιο Τομέα.

2. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

3. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,

β) την ιδιότητά του,

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο), και

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.

4. Η διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που καταρτίζεται με ευθύνη του Διευθυντή Π.Μ.Σ.

5. Ο υπεύθυνος (σε περίπτωση συνδιδασκαλίας: οι υπεύθυνοι) για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος:

α) Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

β) Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο.

γ) Να τηρεί τουλάχιστον δύο (2) ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

δ) Να ανακοινώνει κατά την έναρξη του εξαμήνου το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος, διάρκειας δεκατριών (13) εβδομάδων.

ε) Να αναπληρώνει τις ώρες διδασκαλίας που τυχόν απωλέσθηκαν για λόγους που αφορούν τον ίδιο, σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εγκαίρως.

6. Με την έναρξη παρακολούθησης του Π.Μ.Σ., ορίζεται για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ένα (1) μόνιμο μέλος του Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ. ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος. Ο ρόλος του είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών, να ενημερώνεται από τους διδάσκοντες για τυχόν συνεχείς απουσίες των μεταπτυχιακών φοιτητών που είναι στην ευθύνη του, καθώς και η σχετική ενημέρωσή τους (μέσω της Γραμματείας) ότι τέτοια απουσία μπορεί να επιφέρει την αποτυχία στο μάθημα. Επιπλέον, ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει βοήθεια σχετικά με την επιλογή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να έρχονται σε επαφή με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλό τους για οποιοδήποτε πρόβλημα το οποίο μπορεί να επηρεάσει την ομαλή πορεία των σπουδών τους.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει στον μεταπτυχιακό φοιτητή την αναγκαία συμβουλευτική για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών φροντίζει να έχει συναντήσεις κατά τακτά διαστήματα με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχει αναλάβει και όχι λιγότερο από δυο (2) φορές το εξάμηνο. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Ο εντοπισμός των αναγκών και ερευνητικών ενδιαφερόντων του μεταπτυχιακού φοιτητή, η υποστήριξη των κλίσεων και των δεξιοτήτων του μεταπτυχιακού φοιτητή και η ενθάρρυνση να κατευθυνθεί προς τους τομείς που του ταιριάζουν.
- Η ενημέρωση και η διευκόλυνση των επαφών του μεταπτυχιακού φοιτητή με τα συλλογικά όργανα του Π.Μ.Σ. και τις υπηρεσίες διοίκησης.
- Η παροχή βοήθειας για την κατάρτιση του ατομικού εξαμηνιαίου προγράμματος σπουδών του και τον καθορισμό του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
- Ο εντοπισμός των φοιτητών που οφείλουν πολλά μαθήματα.
- Η μέριμνα και η κατάρτιση σχεδίου για αυτούς τους φοιτητές.

Το διδακτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος συνεργάζονται και υποστηρίζουν τους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους στο έργο τους, ενώ λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες, παρατηρήσεις, υποδείξεις και αιτήσεις τους, για τυχόν ελλείψεις, δυσλειτουργίες που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές και τυχόν προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

7. Κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. ή του Διευθυντή δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ. Ως επικουρικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Δ.Ε.Π. κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος δύναται είτε να ανατίθεται επικουρικό έργο είτε να δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε αντικείμενα που προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καθορίζονται οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας, καθώς και τα ειδικότερα προσόντα ή τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Το ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους υποψήφιους διδάκτορες ορίζεται από το αντίστοιχο συλλογικό όργανο κάθε Π.Μ.Σ. και δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της αμοιβής του Επίκουρου Καθηγητή.

Άρθρο 11
Έσοδα Προγράμματος-Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

1. Τα έσοδα του Π.Μ.Σ. δύνανται να προέρχονται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 84 του ν. 4957/2022 από:

α) Τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) ίδιους πόρους του Α.Π.Θ.,

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

2. Τη λογιστική παρακολούθηση όλων των κονδυλίων και εξόδων αναλαμβάνει ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ., ο οποίος ενεργεί τις αντίστοιχες νόμιμες κρατήσεις.

3. Τα τέλη φοίτησης του Π.Μ.Σ. είναι ύψους τριακοσίων ευρώ (300,00€) για κάθε εξάμηνο φοίτησης, ήτοι συνολικά εννιακοσίων ευρώ (900,00€) για τα τρία (3) εξάμηνα. Τα τέλη επιμερίζονται στο ποσό των εκατόν πενήντα ευρώ (150,00€) ανά εξάμηνο, σε περίπτωση μερικής φοίτησης. Τα ποσά αυτά δεν καλύπτουν αμοιβές διδασκόντων. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Α.Π.Θ. Η πλημμελής καταβολή των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγο μη απονομής του Δ.Μ.Σ. ή και διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

4. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής: α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης, β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

5. Οι κατηγορίες δαπανών του Π.Μ.Σ. είναι οι εξής: δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού, δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, δαπάνες αναλωσίμων, δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ., αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου και λειτουργικά έξοδα ιδρύματος [τριάντα τοις εκατό (30%) των τελών φοίτησης].

Άρθρο 12
Διοικητική Υποστήριξη-Υλικοτεχνική Υποδομή

1. Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. πραγματοποιούνται στις αίθουσες του κτιρίου της Νομικής Σχολής, όπου διατίθενται βιντεοπροβολέας και πίνακας. Το Τμήμα Νομικής προσφέρει κάθε δυνατή διοικητική και τεχνική υποστήριξη, ώστε να παραμείνουν λειτουργικές οι αίθουσες.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Νομικής (Γραμματεία Π.Μ.Σ.).

Άρθρο 13
Αναγόρευση Διπλωματούχων-Τελετουργικό Αποφοίτησης

1. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

2. Ο αποφοιτήσας μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ.

3. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, ούτε είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος.

Άρθρο 14
Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

1. Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα που συμμετέχει στην οργάνωση του Π.Μ.Σ. και το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος και η ειδίκευση του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα. Πριν την απονομή του Δ.Μ.Σ και μετά την επιτυχή περάτωση του Π.Μ.Σ., μπορεί να χορηγείται στον απόφοιτο βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

2. Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος, ως προς το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 ν. 3374/2005 και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (Β’ 1466) υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 15
Λογοκλοπή-Αποκλεισμός από Εξετάσεις-Διαγραφή

1. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, καθώς και κάθε εργασία που κατατίθεται στο πλαίσιο των μαθημάτων πρέπει να αποτελεί έργο του μεταπτυχιακού φοιτητή που την υποβάλλει. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

2. Λογοκλοπή συνιστά ιδίως η εν όλω ή εν μέρει αντιγραφή έργου άλλου, αυτούσιου ή κατά παράφραση, δημοσιευμένου ή μη, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, χωρίς ακριβή και σαφή αναφορά στην πηγή. Επίσης, μορφή λογοκλοπής θεωρείται και η κατάθεση εργασίας από μεταπτυχιακό φοιτητή, την οποία έχει συγγράψει ένα άλλο πρόσωπο, με ή χωρίς αμοιβή.

3. Σε περιπτώσεις διαπιστωμένης λογοκλοπής, η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Σ.Ε., αποφασίζει τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η λογοκλοπή μετά τη λήψη του μεταπτυχιακού διπλώματος, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

4. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα καταληφθεί να αντιγράφει σε γραπτή εξέταση για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος και θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο που θα διδαχθεί. Στην περίπτωση αυτή παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης, η οποία πάντως δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα (4) εξάμηνα συνολικά. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθεί να αντιγράφει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του από το Π.Μ.Σ., με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος.

5. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος αποφασίζει επίσης τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ. όταν αυτός:

α) έχει υπερβεί τον μέγιστο χρόνο ολοκλήρωσης των σπουδών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

β) έχει αποτύχει στην εξέταση ενός μαθήματος μετά και την επαναληπτική εξέταση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. Γ4 του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ή

γ) έχει επιδείξει αξιόποινη ή βαρύτατα προσβλητική συμπεριφορά έναντι μέλους της επιστημονικής κοινότητας του Α.Π.Θ.

Άρθρο 16
Πιστοποίηση-Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

1. Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) σύμφωνα με την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από το Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών, σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση που τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά σε στοιχεία όπως στο αντικείμενο, τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησής του, καθώς και τις ειδικεύσεις που απονέμουν διαφορετικό δίπλωμα.

2. Εσωτερική Αξιολόγηση ΜΟ.ΔΙ.Π.

Με σκοπό τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας του Π.Μ.Σ. η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. (ΜΟ.ΔΙ.Π.) προβαίνει σε περιοδική εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Στις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης και των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. εμπίπτουν και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων της ΜΟ.ΔΙ.Π.-Α.Π.Θ. για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών και των Ακαδημαϊκών Μονάδων.

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων:

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος και πριν από τις εξετάσεις, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν

σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου κ.λπ.

Η διεξαγωγή της αξιολόγησης γίνεται με ευθύνη της λειτουργούσας στο Τμήμα Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ., και πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της τελευταίας. Η Διοίκηση και η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος οφείλουν να προβαίνουν σε συστηματικές ενέργειες για την προσέλευση φοιτητών στην αξιολόγηση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΜΟ.ΔΙ.Π. και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος παρακολουθεί, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας της ΜΟ.ΔΙ.Π., τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης, αναλύει τα σχετικά αποτελέσματα και ενημερώνει επ’ αυτών τα Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της αντίστοιχης ακαδημαϊκής μονάδας. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αφορούν σε κάθε διδασκόμενο μάθημα και σε κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της ακαδημαϊκής μονάδας, σε συνεργασία με την ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος, οφείλουν να μελετούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, να ανακοινώνουν τις συναγόμενες διαπιστώσεις τους, να αποφασίζουν τη δημοσιοποίηση των συνοπτικών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, όταν κρίνεται αναγκαίο και πάντως μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας των μαθημάτων του εξαμήνου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για την προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και να αναλαμβάνουν δράσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Άρθρο 17
Οδηγός Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. εκδίδει Οδηγό Σπουδών με σκοπό την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών για τη λειτουργία του. Ο Οδηγός Σπουδών δύναται να περιλαμβάνει:

1. Γενικές Πληροφορίες, καθώς και χρήσιμες ηλεκτρονικές πληροφορίες για το Ίδρυμα και το Τμήμα, ειδικότερα για διοικητικές υπηρεσίες ή συλλογικά όργανα που μπορεί να απευθυνθεί ο μεταπτυχιακός φοιτητής για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του.
2. Τον σκοπό, το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., καθώς και τα αποκτώμενα προσόντα μετά την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).
3. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, των εξεταστικών περιόδων, των αργιών, των περιόδων παρουσιάσεων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και τυχόν άλλων υποχρεώσεων όπως πρακτικής άσκησης, σεμιναρίων, συνεδρίων κ.α.
4. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ειδικεύσεις, τις πιστωτικές μονάδες, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών.
5. Την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
6. Τη διοίκηση του Π.Μ.Σ.
7. Βάσεις δεδομένων.
8. Χρήση Βιβλιοθήκης.
9. Υπηρεσίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 18
Μεταβατικές Διατάξεις

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί στο Π.Μ.Σ. συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την εισαγωγή τους διατάξεις στον βαθμό που αυτές δεν αντιβαίνουν στο νέο νομικό πλαίσιο.

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία, τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων και τροποποίηση του οικείου Κανονισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 25 Μαΐου 2026

Ο Πρύτανης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

02031030306260038